

STIMATE CONCURSANT !

Salutăm participarea Ta la Olimpiada raională de Istorie și suntem convinși că ingeniozitatea, creativitatea, aplicarea corectă a cunoștințelor și competențelor în materia de istorie îți vor asigura obținerea rezultatelor așteptate. MULT SUCCES !

Citește cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și a competențelor dobândite, răspunde la întrebările propuse.

Sursa A. „Noi, șefii de stat sau de guvern ai statelor participante la Conferința pentru securitate și cooperare în Europa, ne-am reunit la Paris într-o epoca de profunde schimbări și de speranțe istorice. Era de confruntare și divizare a Europei a luat sfârșit. Noi declaram ca relațiile noastre se vor întemeia, de acum înainte, pe respect și cooperare.

Europa se eliberează de moștenirea trecutului. Curajul bărbaților și femeilor, puterea voinței popoarelor și forța ideilor *Actului final de la Helsinki* au deschis o era nouă de democrație, pace și unitate în Europa.

În prezent ne revine să înfăptuim speranțele și așteptările pe care popoarele noastre le-au nutrit timp de decenii: o angajare nestrămutată în favoarea democrației întemeiate pe drepturile omului și libertățile fundamentale; prosperitatea prin libertate economică și echitate socială; o securitate egală pentru toate țările noastre.

Cele zece principii ale *Actului final* ne vor călăuzi spre acest viitor ambițios, așa cum ne-au luminat calea spre relații mai bune în decursul ultimilor cincisprezece ani. Înăptuirea deplină a tuturor angajamentelor C.S.C.E. trebuie să constituie temelia inițiativelor pe care le adoptăm astăzi pentru ca rațiunile noastre să trăiască conform aspirațiilor lor.”

(Carta de la Paris pentru o nouă Europa. 21 noiembrie 1990)

Sursa B. „Secretariatul și Biroul Politic al Comitetului Central al PCUS nu s-au pronunțat împotriva loviturii de stat. Comitetul Central nu a fost capabil să ia o poziție hotărâtă de condamnare și contracarare, nu a ridicat comuniștii la lupta împotriva încălcării legitimității constituționale. Printre conspiratori s-au înscris și unii membri ai conducerii de partid, iar mai multe comitete de partid și mijloace mass-media au susținut acțiunile criminalilor de stat. Mai mulți membri ai partidului au refuzat să coopereze cu conspiratorii, au condamnat lovitura de stat și s-au implicat în lupta împotriva acesteia. Nimeni nu are dreptul moral să-i acuze neîntemeiat pe toți comuniștii, și eu, în calitate de Președinte mă simt obligat să-i apăr de acuzații nefondate.

În această situație, CC al PCUS este obligat să adopte o hotărâre pe cât de dificilă, pe atât de onestă, despre auto-dizolvarea sa. Organizațiile republicane și locale ale Partidului Comunist rămân să-și determine singure soarta.

În aceste condiții, consider că nu mai este posibil să exercit funcțiile de Secretar General al PCUS și îmi prezint demisia.

Cred, că comuniștii democrați, devotați legalității constituționale, cursului de reînnoire a societății, vor opta pentru crearea unui partid reînnoit, care, consolidând toate forțele progresiste se va implica activ în continuarea transformărilor democratice radicale în interesul oamenilor muncii.”

(Declarația lui Mihail Gorbaciov cu privire la demisionarea din funcția de Secretar General al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. 24 august 1991)

Sursa C. „Sovietul Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldova de legislatura a XII-a în cadrul primei sesiuni, apelând la adevăr că toți oamenii sunt egali și au dreptul la viață, libertate și bunăstare, înțelegând responsabilitatea istorică pentru soarta Moldovei, care are istorie proprie, cultură și tradiții milenare, respectând dreptul la suveranitatea tuturor popoarelor, în scopul instaurării legii, protecției legale și stabilității sociale, exprimând dorința poporului, declară solemn:

1. Republica Sovietică Socialistă Moldova este un stat suveran. Suveranitatea R.S.S. Moldova este unica și necesară condiție a existenței statalității Moldovei. [...]

2. Purtătorul și sursa suveranității este poporul. [...]

3. Republica Sovietică Socialistă Moldova este un stat unitar și indivizibil. Hotarele R.S.S. Moldova pot fi modificate doar cu acordul amiabil între R.S.S. Moldova și alt stat suveran în conformitate cu dorința popoarelor, în conformitate cu adevărul istoric și regulilor acceptate de drept internațional. [...]

(Declarația de suveranitate a RSSM. 23 iunie 1990)

Nr.	Item	Scor																																																																						
I. Timpul, spațiul, limbajul și personalitatea istorică în baza analizei și utilizării surselor istorice.																																																																								
1.	<p>1.1. Identifică dacă textul <i>surselor A, B și C</i> reflectă un proces/fenomen sau eveniment istoric, numindu-l:</p> <p>A. _____ - _____</p> <p>B. _____ - _____</p> <p>C. _____ - _____</p> <p>1.2. Argumentează opțiunea pentru sursa _____ <i>(la alegere)</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<table border="1"> <tr><td>L</td><td>L</td></tr> <tr><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>9</td></tr> </table>	L	L	0	0	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9																																																
L	L																																																																							
0	0																																																																							
1	1																																																																							
2	2																																																																							
3	3																																																																							
4	4																																																																							
5	5																																																																							
6	6																																																																							
7	7																																																																							
8	8																																																																							
9	9																																																																							
2.	<p>Completează friza cronologică ce reflectă <i>Sistemul internațional la sfârșitul războiului rece</i>, încadrând 5 evenimente ce reies din contextul <i>surselor A, B și C</i>. Atenție – total vor fi incluse 5 evenimente.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Anii</th> <th>1985</th> <th>1989-1993</th> <th>1989</th> <th>1990</th> <th>1991</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="6">State</td> <td>URSS</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>România</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Republica Moldova</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Germania</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>SUA</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Marea Britanie</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Demonstrează consecutivitatea logică și istorică a evenimentelor (cel puțin 3 argumente).</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	Anii		1985	1989-1993	1989	1990	1991	State	URSS						România						Republica Moldova						Germania						SUA						Marea Britanie						<table border="1"> <tr><td>L</td><td>L</td></tr> <tr><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>5</td></tr> <tr><td>6</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>10</td></tr> <tr><td>11</td><td>11</td></tr> </table>	L	L	0	0	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6	7	7	8	8	9	9	10	10	11	11
Anii		1985	1989-1993	1989	1990	1991																																																																		
State	URSS																																																																							
	România																																																																							
	Republica Moldova																																																																							
	Germania																																																																							
	SUA																																																																							
	Marea Britanie																																																																							
L	L																																																																							
0	0																																																																							
1	1																																																																							
2	2																																																																							
3	3																																																																							
4	4																																																																							
5	5																																																																							
6	6																																																																							
7	7																																																																							
8	8																																																																							
9	9																																																																							
10	10																																																																							
11	11																																																																							

5.	Analizează conținutul celor două afirmații și stabilește legătura cauzală dintre ele, marcând:	L	L
	A - dacă ambele sunt adevărate și există o relație cauzală directă dintre ele;	0	0
	B - dacă ambele sunt adevărate, dar nu există o relație cauzală directă între ele;	1	1
	C - dacă prima este falsă și a doua este adevărată;	2	2
	D - dacă prima este adevărată și a doua este falsă;	3	3
	E - dacă ambele sunt false.	4	4
	1._____ La baza politicii de restructurare a lui Gorbaciov a stat necesitatea de a scăpa de impasul economic, cu care s-a conturat URSS la sfârșitul regimului Brejnev. La 19 noiembrie 1986 Sovietul Suprem al URSS a adoptat „Legea cu privire la activitatea individuală de muncă”, care urmărea să pună sub controlul autorităților publice sovietice activitatea „ilicita” de întreprinzător.	5	5
	2._____ Zidul Berlinului, simbol al „războiului rece”, a fost construit în 1961 din inițiativa liderului comunist al Germaniei de Răsărit, Walter Ulbricht. În 1961, Willy Brandt a candidat pentru funcția de cancelar al Germaniei, dar a pierdut cursa electorală în favoarea lui Konrad Adenauer.	6	6
	3._____ „Revoluția de catifea” a fost o acțiune violentă organizată de forțele democratice și liberale din Cehoslovacia în urma căreia partidul comunist cehoslovac a pierdut monopolul puterii. În 1993, în urma „Divorțului de Catifea”, pe teritoriul fostei Cehoslovacii s-au creat două state independente: Republica Cehă și Slovacia.	7	7
	4._____ În decembrie 1991, președintele Mircea Snegur a semnat actul prin care Republica Moldova a devenit stat membru (fondator) al Comunității Statelor Independente (CSI). Toate cele 15 foste republici ale URSS au aderat la CSI în 1991.	8	8
	5._____ Rusia nu a susținut regimul separatist de la Tiraspol în cadrul Războiului din Transnistria din 1992. <i>Memorandumul Kozak</i> propunea păstrarea statului unitar moldovenesc și retragerea imediată a trupelor rusești de pe teritoriul Republicii Moldova.	9	9
	6._____ Evenimentele din decembrie de la Timișoara au servit drept „scânteie” a Revoluției Române din 1989. Cuplul Ceaușeștilor, acuzat de genocid, subminarea puterii de stat prin organizarea acțiunilor armate împotriva poporului, subminarea economiei naționale și încercare de a fugi din țară, a fost executat de Tribunalul Militar Execuțional la 24 decembrie 1989.	10	10
		11	11
		12	12
II.	Relația de interdependență în istorie (19 puncte).		
6.	6.1. Selectează din <i>sursele A și B</i> două informații aflate în relație cauză–efect.	L	L
	1) _____	0	0
	_____	1	1
	2) _____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
		5	5
	6.2. Formulează o relație de cauzalitate/ interdependență dintre informațiile selectate în itemul 6.1.	6	6
	_____	7	7
	_____	8	8
	_____	9	9
		10	10
		11	11
	6.3. Demonstrează relația de cauzalitate/ interdependență formulată, respectînd algoritmul propus:	12	12
	- prezentarea epocii istorice și a spațiului istoric al cauzalității;	13	13
	- stabilirea faptului/ evenimentului/ fenomenului istoric relevant, ce a determinat relația de cauzalitate;	14	14
	- stabilirea conectorilor care exprimă relația de cauzalitate (încadrarea relevantă a minimum două personalități, a două date cronologice, a doi termeni istorici);	15	15
		16	16
		17	17
		18	18

<ul style="list-style-type: none"> - stabilirea consecințelor imediate și de perspectivă; - argumentarea relației cauză-efect; - formularea concluziei. 			
<div style="border: 1px solid black; height: 600px; width: 100%;"></div>			
III. Eseu (20 puncte).			
7.	<p>Pornind de la afirmația lui Robert Schuman <i>Europa nu va fi construită dintr-odată sau ca urmare a unui plan unic, ci prin realizări concrete care să creeze în primul rând o solidaritate de facto</i> (9 mai 1950), formulează o temă de eseu</p> <p>Tema eseului _____</p> <p>și elaborează un eseu în volum de 1,5 pagini:</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8

[illegible]

